

ANNA MARIA LENNGREN

Några ord till min k. dotter,

i fall jag hade någon

(1798)

5

1.

Min kära Betti! du blir stor,
Du från din docka hunnit växa;
Utav din hulda fromma mor
10 Tag för din framtid denna läxa.

2.

Uti den värld du knappast sett
Så många öden förefalla;
15 Men med ett glatt och sedligt vett
Skall Betti segra på dem alla.

3.

På livets bana varsamt gå,
20 Men tro ej allt vad ont man säger;
Vår värld, min Betti, är ändå
Den allra bästa värld man äger.

4.

25 Den är vad den beständigt var,
Bebodd av kloka och av dårar;
Och, noga överlagt, den har
Mer rätt till löje än till tårar.

30

5.

För mycken misstro föder agg,
För mycken lättro ångerns smärta:
Tänk ej i varje ros en tagg,
Ej dygd i varje manligt hjärta.

35

6.

Väl dig, om jämt du följa vet
 Försiktighet, den kloka gumman;
 Den jämte känslig glättighet
 5 Är av all vishet huvudsumman.

7.

Med läsning öd ej tiden bort,
 Vårt Kön så föga det behöver;
 10 Och skall du läsa, gör det kort,
 Att såsen ej må fräsa över.

8.

Ett odlat vett, en upplyst själ,
 15 Vad! kunna böcker blott det skänka?
 Mitt barn, studera världen väl,
 Den ger dig ämnen nog att tänka.

9.

20 Var mänska, Betti, är en bok,
 Lär dig att fatta rätt dess värde;
 Och minns att oftast av en tok
 Den vise någon visdom lärde.

10.

25 Men om lecturen roar dig,
 Väl! i förädling av ditt väsen
 Lät den då blygsamt röja sig,
 Men ej i tonen av beläsen.

11.

30 En Lärd i stubb (det är ett rön)
 Satirens udd ej undanslipper,
 Och vitterheten hos vårt kön
 35 Bör höra blott till våra nipper.

12.

Lyd, Betti, lyd bestämmelsen,
 Sök ej att mannabragder hinna;
 Och känn din värdighet, min vän,
 5 I äran av att vara kvinna.

13.

Se denna mor i huslig krets,
 Som vet sitt sanna kall bevaka,
 10 Fullt med den ärelust tillfreds
 Att vara värdig mor och maka.

14.

Se ordning, mildhet, trevlighet
 15 Med blomster hennes fotspår hölja,
 Och heder, kärlek, tacksamhet
 Dess levnad och dess minne följa.

15.

20 Behaget är med Fliten släkt:
 I nyttig snällhet sätt din heder;
 Låt ärbarheten i din dräkt
 Bli sinnebild av dina seder.

16.

25 Följ, Betti, smakens enkla bud,
 Låt aldrig flärden dig förtrolla;
 All prydnad driven intill skrud
 Är blott affischen av en fjolla.
 30

17.

I sällskap sladdrets tomhet fly,
 Men sitt ej sluten som en gåta;
 För tanklösheten plär man sky,
 35 För mycken klokhet ej förlåta.

18.

Välj uttryck utan brydsamt val,
 Se till att du ej domslut fäller;
 Och tala, Betti, håll ej tal,
 5 Du tror ej hur det oss förställer.

19.

Giv skämtets udd sitt fina skick,
 I ord som glättigt oförmoda;
 10 Dock minns, man skrattar med en kvick,
 Men man bär aktning för den goda.

20.

En lätting, slö till själ och kropp,
 15 Fann en gång livet bli en börda;
 Då fann en annan lätting opp
 Att tiden genom kortspel mörda.

21.

20 Välj nödigt detta tidsfördriv,
 Som, fast av sed och ton ej menligt,
 Är, tro mig, med ett verksamt liv
 Och själ och känsla oförenligt.

22.

25 Märk hur en Skönhets blick är vass,
 I nit att korten lyckligt kasta;
 Märk, vid det lumpna ordet *pass*,
 Hur Gracerna på flykten hasta.

30

23.

Försiktigt även undanvik
 All brydsam forskning i gazetten:
 Vårt hushåll är vår republik,
 35 Vår politik är toaletten.

24.

Bliv vid din bågsöm, dina band,
 Stick av ditt mönster emot rutan,
 Och tro, mitt barn, att folk och land
 5 Med guds hjälp styras oss förutan.

25.

När sig en kvinna nitisk ter
 Att Staters styrselsätt rannsaka,
 10 Gud vet, så tycks mig att jag ser
 Ett skäggbrådd skugga hennes haka.

26.

Nej, slika värv ej stå oss an,
 15 Lät aldrig dem din håg förvilla;
 Du skall bli gift — då vill din man
 Med tacksamhet min lärdom gilla.

27.

20 Att giftas — ej ett ämne finns
 Mer rikt att i maximer driva;
 Men, goda Betti, hör och minns
 Det enda råd jag har att giva:

28.

25 Den maka som dig blir beskärd
 (Märk denna stora hemligheten!)
 Var huld, om han är huldhet värd,
 Om ej — så var det i förtreten.

29.

30 Tag händelser och öden lätt,
 Mitt barn, så bliva de ej tunga;
 Och, mellan oss, är det ett sätt
 35 Att än i åldern synas unga.

30.

Min Betti, livet flyr så fort,
 Vad grym, vad oersättlig skada,
 Om, vid det lilla gagn vi gjort,
 5 Vi nekat oss att vara glada?

31.

Må stojet och förströelsen
 Vid andras dom för glädje gälla!
 10 I stilla nöjen sök du den;
 Det är för oss vi äro sälla.

32.

Gör nöjet bofast i ditt hus,
 15 Äg i ditt hjärta samvetsfriden;
 Den gör vår uppsyn mild och ljus,
 Den rår på sorgerna och tiden.

33.

20 Ja, Betti, livets sällhet njut,
 Men livets plikter ej försaka. —
 Nu har min lilla läxa slut,
 Och till min söm jag går tillbaka.

